

**MELD
PUNT**

**Grensoverschrijdend
Gedrag RKK**

Jaarverslag 2020

**R.-K. Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag
1 januari 2020 tot en met 31 december 2020**

1. Woord vooraf

Sinds 1 mei 2015 kunnen meldingen van grensoverschrijdend gedrag in de Rooms-Katholieke Kerk in Nederland worden gedaan bij het R.-K. Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag.

Dit verslag van het R.-K. Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag betreft de periode van 1 januari 2020 tot en met 31 december 2020.

Het R.-K. Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag omvat:

1. de Raad van Toezicht;
2. de Meldpuntfunctionaris, tevens secretaris van de Klachtencommissie;
3. de Klachtencommissie.

De Meldpuntfunctionaris en de leden van de Klachtencommissie worden op voordracht van de Raad van Toezicht door de Nederlandse Bisschoppenconferentie en het bestuur van de Konferentie Nederlandse Religieuzen (KNR) voor een periode van vijf jaar benoemd.

2.1 De Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht van het Meldpunt bestond in 2020 uit:

- de heer mr. P.A.G. Cammaert, voormalig burgemeester van diverse gemeenten;
- de heer mr. drs. Th.E.M. Wijte, voormalig burgemeester van diverse gemeenten en voormalig rechter-plaatsvervanger bij de rechtbank Rotterdam, locatie Dordrecht;
- de heer drs. S.W.J.G. Schelberg, burgemeester van de Overijsselse gemeente Hengelo.

De Raad van Toezicht heeft tot taak om namens de Nederlandse Bisschoppenconferentie en het bestuur van de KNR toezicht uit te oefenen op het functioneren van het R.-K. Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag. De Raad van Toezicht doet jaarlijks schriftelijk verslag aan de Bisschoppenconferentie en het bestuur van de KNR van de werkzaamheden van het Meldpunt in het voorafgaande jaar.

De Raad van Toezicht heeft in 2020 één keer vergaderd, op 10 februari 2020.

De leden van de Raad van Toezicht zijn per 1 mei 2020 herbenoemd voor een periode van vijf jaar.

De Raad van Toezicht heeft in 2020 twee klachten van één melder ontvangen.

De eerste klacht was gericht tegen de Meldpuntfunctionaris. Een poststuk zou niet op juiste wijze zijn bezorgd en het Reglement R.K. Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag zou niet zijn gevolgd. Niet is gebleken dat de er jegens klager verwijtbaar is gehandeld.

De tweede klacht was gericht tegen de voorzitter van de Klachtencommissie en tegen de Meldpuntfunctionaris. De klager was van mening dat het advies een onjuiste weergave van de feiten bevatte en het Reglement R.K. Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag zou niet zijn gevolgd. De Raad van Toezicht is geen beroeps instantie en onthoudt zich derhalve van een inhoudelijke beoordeling van het advies. Voor het overige is niet gesteld of gebleken dat degene die de klacht heeft ingediend op enigerlei wijze is benadeeld door het handelen van de Meldpuntfunctionaris.

Overigens is tegen de adviezen van de Klachtencommissie geen beroep mogelijk, ook niet bij de Raad van Toezicht.

2.2. De Meldpuntfunctionaris

Mevrouw mr. Monique Braspenning was in 2020 de Meldpuntfunctionaris van het R.-K. Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag.

2.3 De Klachtencommissie

De Klachtencommissie bestond in 2020 uit:

- de heer mr. N.J.M. van Etten als voorzitter van de Klachtencommissie. De heer Van Etten was tot aan zijn pensionering werkzaam als senior raadsheer in het Gerechtshof 's-Hertogenbosch. De heer Van Etten heeft aan het eind van zijn benoemingsperiode van vijf jaar per 8 september 2020 het voorzitterschap van de Klachtencommissie neergelegd;
- de heer mr. R.J.M. Cremers is per 8 september 2020 de heer Van Etten opgevolgd als voorzitter van de Klachtencommissie. De heer Cremers is werkzaam als raadsheer bij het Gerechtshof 's-Hertogenbosch;
- de heer mr. dr. A.P.H. Meijers, universitair hoofddocent canoniek recht van de Faculteit Katholieke Theologie van de Universiteit van Tilburg als vicevoorzitter van de Klachtencommissie;
- mevrouw drs. L. Erftemeyer, pedagoge en onder meer werkzaam als bemiddelaar voor Perspectief Herstelbemiddeling, als lid van de Klachtencommissie in de kwaliteit van 'deskundige op het gebied van de gedragswetenschappen';
- mevrouw drs. N.A.M. van Beelen, psychologe, als lid van de Klachtencommissie in de kwaliteit van 'deskundige op het gebied van de gedragswetenschappen';
- de heer mr. P.R.M. van der Ven pr., emeritus ziekenhuispastor, als lid van de Klachtencommissie in de kwaliteit van 'pastoraal werkende';
- pastoor mr. drs. J.C.M. Steenvoorden pr. als lid van de Klachtencommissie in de kwaliteit van 'pastoraal werkende';
- pastoor mr. L.J.M. Janssens o.carm. als lid van de Klachtencommissie in de kwaliteit van 'pastoraal werkende'.

Dit jaar is het vanwege de coronamaatregelen niet mogelijk gebleken een plenaire bijeenkomst met de leden van de Klachtencommissie te plannen.

Er hebben vijf reguliere zittingen van de Klachtencommissie plaatsgevonden.

Mevrouw drs. L. Erftemeyer, mevrouw drs. N.A.M. van Beelen en de heer mr. P.R.M. van der Ven pr, zijn conform artikel 1.3. van het vigerende Reglement R.K. Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag met ingang van 8 september 2020 voor een periode van vijf jaar herbenoemd als lid van de Klachtencommissie van het R.K. Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag.

3. Ontvangen meldingen

In de periode 1 januari 2020 tot en met 31 december 2020 zijn bij het R.-K. Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag 12 meldingen binnengekomen. Die meldingen hebben deels

betrekking op overtredingen van de Gedragscode Pastoraat, zodat ze binnen de bevoegdheidsgrens van het Meldpunt en de Klachtencommissie vallen. Voor het overige gaat het om meldingen die geen betrekking hebben op overtredingen van de Gedragscode Pastoraat en buiten de bevoegdheidsgrens van het Meldpunt en de Klachtencommissie vallen.

Wat betreft de eerste categorie (meldingen die binnen de bevoegdheidsgrens van het Meldpunt en de Klachtencommissie vallen) gaat het om de volgende meldingen:

Meldingen die betrekking hebben op (seksueel gerelateerd) grensoverschrijdend gedrag in de zin van de Gedragscode Pastoraat:

1. Een melding van psychisch en seksueel grensoverschrijdend gedrag jegens een meerderjarige door een priester. De melder heeft een formele klacht ingediend. De klacht is ontvankelijk verklaard en de Klachtencommissie heeft de klacht inhoudelijk beoordeeld. De Klachtencommissie heeft de kerkelijk gezagdrager geadviseerd de klacht deels gegrond te verklaren en nadere maatregelen te nemen ter voorkoming van het grensoverschrijdend gedrag.
2. Een melding van seksueel grensoverschrijdend gedrag jegens een meerderjarige door een priester. De melder heeft een formele klacht ingediend. De klacht is ontvankelijk verklaard en de Klachtencommissie heeft de klacht inhoudelijk beoordeeld. De Klachtencommissie heeft de kerkelijk gezagdrager geadviseerd de klacht ongegrond te verklaren en te onderzoeken welke stappen ondernomen kunnen worden om de gespannen situatie in de parochie te herstellen.
3. Een melding van seksueel grensoverschrijdend gedrag jegens een meerderjarige door een pastoraal werkster. De melder heeft een formele klacht ingediend. De klacht is ontvankelijk verklaard en de Klachtencommissie heeft de klacht inhoudelijk beoordeeld. De Klachtencommissie heeft de kerkelijk gezagdrager geadviseerd de klacht deels gegrond te verklaren en stappen te ondernemen om de pastoraal werkster te begeleiden in bepaalde aspecten van haar functioneren waarin zij te kort schiet.
4. Een melding van seksueel grensoverschrijdend gedrag jegens een meerderjarige door een pastoraal werker. De melder heeft een formele klacht ingediend. De klacht is ontvankelijk verklaard en er heeft een zitting plaatsgevonden. Partijen zijn niet verschenen, wel is een betrokkene gehoord. De Klachtencommissie zal nog een advies uit brengen.
5. Een melding van psychisch en seksueel grensoverschrijdend gedrag jegens een meerderjarige door een mannelijke religieus. Meldster is er nog niet over uit of zij een officiële klacht zal indienen. Zij heeft aangegeven dat zij eerst een gesprek met een psycholoog van het Platform Hulpverlening wil voeren.

Wat betreft de tweede categorie - meldingen die niet binnen de bevoegdheidsgrens van het Meldpunt en de Klachtencommissie vallen - gaat het om de volgende meldingen:

6. Een melding gericht tegen de kerkelijke leiding van een parochie. Deze zou de beklagde parochiaan ten onrechte hebben benoemd. De beklagde zou de suggestie hebben gewekt dat melder zich onoorbaar heeft gedragen tegenover minderjarige kinderen die aan zijn zorg waren toevertrouwd. De melder heeft een formele klacht ingediend. De klacht is niet-ontvankelijk verklaard.

7. Meldster meldt zich bij het Meldpunt en geeft aan psychische hulp nodig te hebben. Zij heeft een beladen geschiedenis met seksueel misbruik en veel lichamelijke klachten. Zij meent op dat moment geestelijk te worden lastig gevallen door een priester-religieus. Een psycholoog van het Meldpunt heeft contact met haar opgenomen.
8. Het Meldpunt heeft een mail ontvangen van een melder waarin deze zich beklagt over een incident met een andere kerkganger. De mail is aan verschillende personen geadresseerd, waaronder de pastoor van de kerk waar het incident zich heeft voorgedaan. De meldpuntfunctionaris heeft contact opgenomen met de betreffende pastoor. De pastoor had de kerkganger al benaderd voor een gesprek naar aanleiding van de mail. Afgesproken is zowel de kerkganger als de melder te adviseren de grootst mogelijke moeite te betrachten om een confrontatie in de toekomst te vermijden. Partijen hebben hiermee ingestemd.
9. Een meldster wil dat het Meldpunt op de hoogte is van grensoverschrijdend gedrag van een priester gepleegd begin jaren '90. Verder wil zij niets doen met haar melding. Daarnaast vraagt zij zich af of er niet meer reclame gemaakt kan worden voor het Meldpunt, omdat zij bij toeval op het Meldpunt stuitte.
10. Een bisdom vraagt advies over een melding over een priester die in een Nederlands bisdom is geïncarneerd maar werkzaam is in het buitenland. Deze priester heeft zich daar grensoverschrijdend gedragen. Degene tegenover wie hij zich grensoverschrijdend heeft gedragen wil echter geen klacht indienen. Indien er geen door de klaagster ondertekend klaagschrift ligt, kan de Klachtencommissie de klacht niet in behandeling nemen. Het bisdom zal deze kwestie zelf afhandelen.
11. Een pastoor vraagt om advies in een langsturende kwestie in de parochie waarbij al veel wegen zijn bewandeld. De klachtencommissie kan echter in principe geen klachten in behandeling nemen die langer dan twee jaar geleden hebben plaatsgevonden.
12. Een meldster die in het verleden seksueel is misbruikt door een priester-religieus vraagt hulp bij een nieuw ontstane situatie naar aanleiding van dat seksueel misbruik. De priester-religieus die haar destijds heeft misbruikt, woont inmiddels in het buitenland. Er is daar nu een onderzoek naar deze geestelijke ingesteld en haar is gevraagd om vragen te beantwoorden in een vreemde taal. Meldster vindt het moeilijk om zich goed uit te drukken in deze vreemde taal. De Meldpuntfunctionaris heeft in overweging gegeven om te reageren in het Nederlands. De verzoekende partij kan de tekst laten vertalen door een beëdigd vertaalbureau. Meldster was blij met deze suggestie.

In 2020 is een klacht tegen een priester ter zitting behandeld die reeds in 2016 was ingediend. De behandeling van deze klacht is destijds aangehouden in afwachting van het verloop van de civiele procedure die was aangespannen door klagers. Nadat de civiele procedure is beëindigd, is de klacht bij het Meldpunt weer verder in behandeling genomen. De klacht is ontvankelijk verklaard en de Klachtencommissie heeft de klacht inhoudelijk beoordeeld. De Klachtencommissie heeft de gezagsdrager geadviseerd de klacht gedeeltelijk gegrond te verklaren en onder andere de priester te coachen voor wat betreft de inhoud en strekking van de Gedragscode Pastoraat.

Daarnaast wordt het Meldpunt benaderd met hulpvragen van uiteenlopende aard. De Meldpuntfunctionaris helpt de betrokkene dan zo goed mogelijk op weg naar de juiste instanties of verwijst de betrokkene naar een vertrouwenspersoon of naar de psycholoog van het Platform Hulpverlening.

4. Vertrouwenspersonen en hulpverlening

In april 2020 stond er een bijeenkomst gepland met de vertrouwenspersonen om ervaringen uit te wisselen en actuele ontwikkelingen te bespreken. Vanwege de destijds geldende maatregelen vanwege de covid-19 pandemie is deze bijeenkomst geannuleerd met het voornemen deze bijeenkomst later in het jaar te laten plaatsvinden. Het is echter niet mogelijk gebleken om later in het jaar op een verantwoorde manier een bijeenkomst te houden. De voorkeur ging uit naar een fysieke bijeenkomst in plaats van een online bijeenkomst. Er is de vertrouwenspersonen gevraagd aan te geven welke zaken zij tijdens de bijeenkomst naar voren hadden willen brengen, zodat daarvan een vraag en antwoorddocument gemaakt kon worden. Er bleken geen urgente zaken te spelen.

Om voornoemde reden heeft in 2020 de toerustingsdag voor vertrouwenspersonen ook geen doorgang kunnen vinden.

In 2020 is één keer een vertrouwenspersoon ingeschakeld. Ondanks inspanningen van de vertrouwenspersoon is het contact moeizaam verlopen.

De gevolgen van (seksueel) grensoverschrijdend gedrag kunnen groot zijn en veel impact hebben. Het kan dan belangrijk zijn om hier deskundige hulp bij te vragen. De psychologen van het Platform Hulpverlening helpen bij het vinden van deskundige psychologische hulpverlening. In 2020 is drie keer een beroep gedaan op de psychologen van het Platform Hulpverlening.

5. Privacy

Het Meldpunt gaat op een veilige manier met persoonsgegevens om en respecteert de privacy van betrokkenen. Persoonsgegevens worden in overeenstemming met de wet en op behoorlijke en zorgvuldige wijze verwerkt. Het Meldpunt gaat zorgvuldig om met persoonsgegevens en behandelt deze vertrouwelijk. Zo worden persoonsgegevens alleen verwerkt door personen met een geheimhoudingsplicht en voor het doel waarvoor deze gegevens zijn verzameld. Daarbij zorgt het Meldpunt voor passende beveiliging van persoonsgegevens. Om een en ander vast te leggen is in 2018 een privacyreglement vastgesteld. Dit reglement is te raadplegen via de website van het Meldpunt.

https://www.meldpuntgrensoverschrijdendgedragrkk.nl/wp-content/uploads/2018/06/Privacyregels_RK_Meldpunt_Grensoverschrijdend_Gedrag.pdf

6. Colofon

Dit jaarverslag is aangeboden aan de Nederlandse Bisschoppenconferentie en de KNR door de Raad van Toezicht van het R.-K. Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag.

R.-K. Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag
Goeman Borgesiuslaan 77
3515 ET UTRECHT
E contact@meldpuntgrensoverschrijdendgedragrkk.nl
T 06 24 955 899